

Vergaderjaar 2013–2014

31 839

Jeugdzorg

Nr. 387

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 juni 2014

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van de transitie naar het nieuwe jeugdstelsel. Daarmee geven wij invulling aan de toezegging die wij hebben gedaan tijdens het algemeen overleg over de transitie op 3 april jl. (Kamerstuk 31 839, nr. 378). Wij bieden u mede namens VNG en IPO bij deze brief bovendien de vierde rapportage van de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd (TSJ) aan¹. Ook is de rapportage van de tweede uitvraag van de Transitiemonitor Jeugd van rijk en VNG bijgevoegd². Als bijlage bij de brief treft u tot slot een overzicht met de actuele stand van zaken van uitvoering van de moties en toezeggingen op het terrein van de transitie van het jeugdstelsel.

De TSJ-rapportage en de uitkomsten uit de Transitiemonitor geven een vergelijkbaar beeld: de transitie naar een nieuw jeugdstelsel is in volle gang. In alle gemeenten en in alle regio's is men zich met grote voortvarendheid aan het voorbereiden. De «sense of urgency» bij gemeenten is groot, van college en ambtelijk apparaat tot de gemeenteraad, zo merkt de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd (TSJ) op in haar 4^e rapportage. Tegelijkertijd zien we dat er nog heel veel werk te verzetten is en dat gemeenten gerichte keuzes moeten maken en besluiten moeten nemen, onder meer over de in te kopen jeugdhulp. Voor de komende maanden betekent dit dat wij samen met de VNG gerichte actie nemen daar waar specifieke knelpunten zich voordoen. Dus:

- interveniëren waar afspraken tussen gemeenten en zorgaanbieders onvoldoende slagvaardig worden gemaakt.
- specifieke ondersteuning leveren waar de toegang nog niet geregeld is
- een proactieve rol van de Transitieautoriteit Jeugd (TAJ)
- extra aandacht voor de arbeidsmarktgevolgen

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

In deze brief wordt een en ander nader uitgewerkt.

1 Bevindingen TSJ

In haar vierde rapportage concludeert de TSJ het volgende:

Beeld over de voortgang

- Gemeenten voelen de urgentie en werken maximaal aan de transitie
- 1 januari 2015 is voor de TSJ de onomkeerbare invoeringsdatum
- Tegelijkertijd moet er nog veel gebeuren
- Alleen lokaal kan men beoordelen of de gemeente op 1 januari klaar is om passende hulp te bieden

Inkoop van jeugdhulp

- Inkoop is nog steeds een zorgpunt voor de TSJ en zij roept gemeenten op snel over te gaan tot definitieve inkoopafspraken
- De Transitieautoriteit Jeugd (TAJ) kan daar volgens de TSJ een belangrijke rol bij spelen, ook in de meer preventieve zin
- Extra aandacht is nodig voor de situatie van de bovenregionaal werkende instellingen. De TSJ beveelt hier meer regie vanuit het rijk aan

Toegang

- Nog veel gemeenten moeten keuzes maken over de inrichting van de toegang. TSJ beveelt gemeenten aan dat snel te doen en dat vervolgens te vertalen naar een implementatieplan
- De kennis van de jeugdgezondheidszorg kan bij de inrichting van de toegang beter benut worden
- Bij de visie op de toegang ontbreekt nu vaak de verbinding met het gedwongen kader. De TSJ vindt dat een aandachtspunt

Informatievoorziening

- TSJ pleit voor meer standaardisatie vanuit het landelijke niveau in de systemen voor informatievoorziening
- Gemeenten geven onvoldoende prioriteit aan CORV

Ondersteuning van (kleinere) gemeenten

- De TSJ roept rijk en VNG op gericht gemeenten te benaderen met een ondersteuningsaanbod op maat
- Met name kleinere gemeenten kunnen extra ondersteuning gebruiken
- (Kleinere) gemeenten kunnen in regionaal verband zaken oppakken of bij een grote buurgemeente gericht ondersteuning vragen
- De TSJ beveelt gemeenten aan «stresstests» te gebruiken voor een risico-analyse, zodat ze gericht kunnen implementeren
- De stresstest kan ook aanleiding voor een gemeente zijn om een «noodscenario» te volgen, zodat er op 1 januari passende hulp is

In deze brief gaan wij in op wat voor ons de belangrijkste inzet wordt de komende maanden.

2 Gemeenten aan zet

Ook wij constateren dat alle gemeenten volop bezig zijn met de transitie en de inzet daarbij is bovendien enorm. Het introduceren van de *focuslijst* voor de elementen uit het «minimale kader» blijkt behulpzaam voor

gemeenten, zo schrijft de TSJ. Tegelijkertijd zijn er veel zaken nog niet afgerond en wordt de tijd krapper.

Wij delen de analyse van de TSJ dat de gemeenteraadsverkiezingen en de daarop volgende fase van collegevorming een korte periode van «pas op de plaats» heeft betekend. Zeker als het gaat om het nemen van besluiten. We verwachten de komende maanden dan ook weer een versnelling te zien. Onder meer als het gaat om de afronding van inkoopafspraken, ook omdat er nu volledige financiële duidelijkheid voor gemeenten is. Gemeenten hebben voor dit transitiejaar ook extra invoeringsbudget ontvangen (zo'n € 40 miljoen voor 2014), onder meer om extra menskracht in te schakelen om het nieuwe jeugdstelsel goed te implementeren.

3 Realiseren zorgcontinuïteit en tijdige inkoopafspraken

Financiële kaders nu honderd procent duidelijk

Waren in december 2013 de gemeentelijke budgetten voor 2015 voor 95% zeker, nu is dat 100%. Met de publicatie van de mei-circulaire zijn de financiële kaders voor gemeenten definitief geworden (zie ook de brief aan uw Kamer van 30 mei jl. met kenmerk 2014Z09860). Dit leidt tot een uiteindelijke korting in 2015 van 3 procent op het macrobudget.

Op korte termijn inkoopafspraken nodig

De TSJ constateert dat in veel regio's door zorgaanbieders en gemeenten samen hard wordt gewerkt aan het maken van afspraken over de inkoop. Tegelijkertijd ziet de TSJ dat in de meeste regio's nog geen definitieve inkoopafspraken zijn gemaakt. Het is nu nodig dat gemeenten hierop doorpakken. Met de financiële kaders die er nu liggen kunnen zeker verantwoorde afspraken tussen gemeenten en jeugdhulpaanbieders gemaakt worden. Bezien vanuit het beschikbare macrobudget is er voldoende geld beschikbaar om de jeugdhulp in te kopen die nodig is. Wij zullen er bij de gemeenten op aandringen de afspraken uiterlijk 1 augustus af te ronden. Daar waar afspraken onvoldoende van de grond komen zullen we specifieke actie ondernemen.

Bevoorschotting

Om na 1 januari 2015 de continuïteit van jeugdhulp te realiseren, is het voor jeugdhulpaanbieders noodzakelijk dat zij bevoorschot worden door gemeenten voor de jeugdhulp die zij gaan leveren. Ook de TSJ signaleert dit punt en geeft aan dat jeugdhulpaanbieders zonder bevoorschotting snel een liquiditeitsprobleem zullen hebben. In de huidige gemeentelijke praktijk is het gebruikelijk dat instellingen die subsidie ontvangen, hierop tot een bepaald maximum (bijv. 75 of 80%) worden bevoorschot. Periodiek wordt de realisatie vergeleken met de bevoorschotting. Afwijkingen buiten een bepaalde bandbreedte worden verrekend met de volgende voorschotten. Door de bevoorschotting aan te passen op de realisatie wordt het financiële risico voor de gemeente beperkt.

Met de komst van nieuwe taken zal deze praktijk, ongeacht de juridische vorm van de relatie met de instellingen (subsidie of overeenkomst), door gemeenten moeten worden voortgezet. Gemeenten kunnen er hierbij voor kiezen om het voorschot in de vorm van een lening aan de instelling te verstrekken, bijvoorbeeld voor het nog niet gecontracteerde deel van hun omzet.

Een knelpunt dat dan nog resteert is de tijdige contractering door gemeenten. Vooral instellingen met een grote spreiding in de cliëntenpopulatie zullen dit knelpunt ervaren. Daar waar die spreiding zo groot is dat individuele gemeenten redelijkerwijs niet op tijdige bevoorschotting kunnen worden aangesproken, zal de TAJ een rol vervullen in het geven van een voorschot aan de betreffende landelijk- of bovenregionaal werkende instellingen.

Stand van zaken afspraken bureaus jeugdzorg

Tijdens het algemeen overleg met uw Kamer op 3 april jl. hebben wij toegezegd u voor de zomer over de voortgang van de afspraken met de bureaus jeugdzorg te informeren. Dat doen wij bij deze. Op 4 maart jl. bent u in de brief over de derde rapportage van de TSJ geïnformeerd over de afspraken die zijn gemaakt over de continuïteit van de taken van de bureaus jeugdzorg. In deze brief hebben wij aangegeven dat in alle 42 regio's afspraken zijn gemaakt met de bureaus jeugdzorg, maar dat wel enkele bureaus jeugdzorg hadden aangegeven dat zij de frictiekosten die optreden als gevolg van de afspraken met gemeenten niet geheel zelf kunnen financieren. Uit onderzoek naar de financiële positie van de bureaus jeugdzorg zijn drie bureaus jeugdzorg geïdentificeerd waarbij de grootste financiële overgangsproblematiek optreedt. Met de regio's die de inkoop bij deze BJZ's doen, met de desbetreffende BJZ's en met de huidige financiers (provincies) heeft het Rijk bestuurlijke overleggen gevoerd gericht op het vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid toewerken naar een oplossing. Uw Kamer heeft gevraagd om uiterlijk 1 juli 2014 afspraken met de bureaus jeugdzorg in alle regio's gereedte hebben. Wij houden dat nauwlettend in de gaten. Uit de tot nu toe gevoerde overleggen blijkt dat partijen nadrukkelijk inzetten op het zo snel mogelijk afsluiten van contracten. Echter is gebleken dat mede door de collegevorming in de gemeenten meer tijd nodig hebben waardoor 1 juli 2014 niet gehaald wordt. De VNG heeft ons toegezegd dat gemeenten uiterlijk 1 augustus 2014 met bureaus jeugdzorg afspraken hebben gemaakt over de prestaties die ze moeten leveren en voor welke prijs. Daar waar dit spaak lijkt te lopen zullen wij niet aarzelen om op korte termijn gemeenten hier bestuurlijk op aan te spreken en, zo nodig, de voorbereidingen voor een aanwijzing te starten.

4 Transitieautoriteit Jeugd (TAJ)

Samenstelling en werkwijze TAJ

Wij kunnen u melden dat in navolging van de voorzitter mevrouw Sint, nu ook de heren Van Geel en Çörüz als commissieleden van de TAJ zijn benoemd. De TAJ voert haar werkzaamheden uit op verzoek van organisaties die zich daartoe bij de TAJ hebben gemeld. De TSJ beveelt aan de taken te verbreden met preventieve activiteiten. Als eerste ingang voor ondersteuning en preventie hebben wij het Transitiebureau Jeugd en het Ondersteuningsteam Decentralisaties ingericht. Dat neemt niet weg dat wij het een goede manier van werken vinden dat de TAJ bij signalen dat het niet goed loopt ook zonder officiële melding in contact treedt met aanbieder(s) en/of gemeente(n) en de relevante brancheorganisaties. Daarbij kan de TAJ snel schakelen met de hiervoor genoemde ondersteuning. Bij de uitvoering van haar taken is de TAJ er zo veel mogelijk op gericht in samenspraak met aanbieders en gemeenten en zo nodig de betrokken ministeries en andere relevante partijen tot gezamenlijke oplossingen te komen.

De regeling met daarin de werkwijze en criteria voor de TAJ wordt zo snel mogelijk gepubliceerd

Inmiddels negen meldingen bij de TAJ

In de bijgevoegde voortgangsrapportage over de eerste twee maanden dat de TAJ operationeel is, leest u dat zich in die periode zes aanbieders van jeugdhulp officieel hebben gemeld bij de TAJ. Inmiddels zijn dat er negen. De TAJ heeft al deze meldingen in behandeling genomen. Conform de toezegging aan uw Kamer tijdens het algemeen overleg van 3 april jl., treft u bij deze brief de eerste voortgangsrapportage van de TAJ aan.

Landelijk- en bovenregionaal werkende instellingen

Er is bij meerdere gelegenheden aandacht gevraagd voor de bijzonder positie van de landelijk- en bovenregionaal werkende instellingen. Onder meer in de motie Keijzer / Voortman over afspraken voor ondersteuning landelijke of bovenregionaal werkende organisaties (Kamerstuk 33 750 XVI, nr.63), de motie Kuiper (Kamerstuk 33 674/33 684, P) en de aangehouden motie Voordewind/van der Staaij (Kamerstuk 31 839, nr. 367). Ook de TSJ signaleert het belang van landelijke regie op dit punt.

Hiervoor zijn de volgende maatregelen getroffen:

- De VNG heeft landelijk instrumenten (raamcontract en model overeenkomsten) ingesteld om de toegang tot en de continuïteit van zorg in dit type hulpaanbod te realiseren.
- De TAJ kan bij instellingen die zich hebben gemeld met verwachte liquiditeitsproblemen aan het rijk adviseren om hen vooraf van een voorschot te voorzien. Deze vorm van ondersteuning geldt voor een beperkte groep van landelijk- en bovenregionaal werkende instellingen met een grote spreiding in de cliëntpopulatie. Over de exacte uitwerking van deze regeling en werkwijze wordt u zo snel mogelijk geïnformeerd.

5 Arbeidsmarktgevolgen van de transitie

De afname van het macrobudget jeugd in 2015 is beperkt van omvang namelijk circa 3%. In veel gevallen zal dit met natuurlijk verloop opgevangen kunnen worden. Bovendien geldt voor het eerste jaar een garantie dat jeugdigen het hulptraject bij hun hulpinstelling af kunnen ronden. Daarnaast is in de wet opgenomen dat gemeenten verantwoordelijk zijn om afspraken te maken over overname van personeel indien een andere/nieuwe jeugdhulpaanbieder de hulp gaat bieden.

De situaties bij de huidige BJZ's is anders. Bij de BJZ's is immers sprake van een vermindering van taken en de mogelijkheid van gemeenten om de huidige taken anders te organiseren. Om er voor te zorgen dat BJZ's op een zorgvuldige wijze invulling kunnen geven aan de consequenties hiervan zijn de volgende maatregelen getroffen. Gemeenten moesten uiterlijk 28 februari 2014 afspraken maken met de BJZ's over de continuïteit van de huidige taken. Er is een regeling opgesteld waarmee gemeenten, indien zij de de continuïteit van de wettelijke taken van een BJZ niet kunnen garanderen een budgetgarantie moeten geven van minimaal 80% van het bedrag dat een BJZ in 2014 ontving. De afspraken tussen gemeenten en BJZ's waren in een aantal gevallen voorzien van de nodige voorbehouden rondom bijvoorbeeld de gemeentelijke budgetten. Met het verschijnen van de meicirculaire staan deze nu vast en is met de VNG afgesproken dat gemeenten uiterlijk 1 augustus 2014 duidelijkheid zullen verschaffen over de omvang van de budgetten die voor deze taken beschikbaar worden gesteld. Ook verschaffen gemeenten dan duidelijkheid over de taken die daarvoor moeten worden uitgevoerd en over de bijhorende organisatorische vormgeving.

In juli 2014 ontvangt uw Kamer een overzicht van de stand van zaken van maatregelen op het terrein van de arbeidsmarkt in de zorg, inclusief de jeugdhulp.

6 Toegang

Uit de Transitiemonitor Jeugd van rijk en VNG blijkt dat een kleine groep gemeenten verwacht de toegang op 1 januari niet volledig gereed te hebben. Op het moment dat gemeenten de toegang tot jeugdhulp nog niet volledig hebben ingericht, betekent dit overigens niet dat er geen jeugdhulp beschikbaar is in de betreffende gemeente, zo constateert ook de TSJ. Voor gezinnen is er dan mogelijk niet één toegangspunt voor alle jeugdhulp en kan het langer duren voordat de hulp daadwerkelijk start. Voor de gemeente zelf betekent het dat ze minder goed overzicht hebben over welke jeugdhulp wanneer wordt verstrekt via bijvoorbeeld de huisarts of een andere bestaande toegangsfunctie. Daarbij is het een nadrukkelijk aandachtspunt dat wanneer de toegang niet geregeld is, dit ook consequenties heeft voor de kwaliteit van de toegang tot het gedwongen kader (zie ook de paragraaf hieronder over het gedwongen kader). Om die redenen is het belangrijk dat gemeenten de komende maanden doorpakken om de gewenste toegangsfunctie tijdig te hebben ingericht.

Uit onze contacten blijkt dat sommige gemeenten aangeven de toegang op 1 januari 2015 niet volledig gereed te hebben omdat zij voor een minimale variant kiezen en vervolgens na 1 januari gaan toewerken naar de definitieve inrichting van een integrale gemeentelijke toegang. Anderen houden een slag om de arm omdat zij zich realiseren dat de tijdsplanning richting 1 januari – met het vullen van de teams met de juiste professionals, het leggen van de verbinding tussen het team en de jeugdhulpaanbieders, huisarts, jeugdgezondheidszorg, onderwijs en het gedwongen kader, en de planning die het college en de gemeenteraad hanteren – krap is. In de verordening die de gemeenteraad uiterlijk 1 november 2014 dient vast te stellen staat hoe gemeenten de deskundige toeleiding naar jeugdhulp gaan vormgeven.

Met de gemeenten die hebben aangegeven de organisatie van de toegang op 1 januari 2015 niet te halen (<5 %) wordt vanuit het Transitiebureau Jeugd contact opgenomen. De komende weken wordt er vanuit het Transitiebureau Jeugd actie ondernomen om gemeenten met elkaar de verschillende praktische vragen te laten bespreken. Ook wordt ervoor gezorgd dat er expertise beschikbaar is in antwoord op de vragen van gemeenten. Dit is waar met name kleine en middelgrote gemeenten nu behoefte aan blijken te hebben, om te voorkomen dat zij zelf het wiel moeten gaan uitvinden bij de organisatie van de toegang. Zij kunnen als leidraad de «checklist inrichting toegang jeugdhulp» gebruiken, die als concrete aanvulling op de «focuslijst 2014» beschikbaar is gesteld voor gemeenten op www.voordejeugd.nl. Hier staan ook goede voorbeelden van gemeenten over de organisatie van de toegang tot jeugdhulp.

Het ondersteuningsprogramma Toegang is speciaal gericht op kleinere gemeenten. In dit ondersteuningsprogramma wordt nauw samengewerkt tussen NJI, VNG en het Transitiebureau Jeugd. Verschillende gemeenten hebben op (specifieke onderdelen van) de eigen transitieopgave een risicoanalyse laten uitvoeren. Dat geeft richting aan de nog te nemen stappen. Ook is er een STRESS-test voor de decentralisatie jeugd voor gemeenten ontwikkeld. Zo kunnen gemeenten bijvoorbeeld «droog oefenen» met specifieke cases voor de toegang: hoe wordt in de gemeente omgegaan met een meisje van 14 die zich meldt met een anorexia-probleem? Waar meldt zij zich, wie wordt dan ingeschakeld,

waar wordt de beslissing over het soort hulptraject genomen, is dat al ingekocht? De TSJ beveelt deze STRESS-test aan: is een bepaald onderdeel tijdig gereed en zo niet, wat dan? Dergelijke instrumenten zijn dus beschikbaar en gemeenten kunnen hier uiteraard gebruik van maken.

Gebruik de kennis vanuit de jeugdgezondheidszorg

De TSJ geeft aan dat de kennis vanuit de jeugdgezondheidszorg (JGZ) beter dan nu gebruikt kan worden bij de inrichting van de toegangsfunctie. De JGZ is echter niet bij alle gemeenten in beeld bij de organisatie van de toegang tot jeugdhulp, terwijl gemeenten al vanaf 2003 de verantwoordelijkheid hebben voor de uitvoering van de JGZ en deze een stabiele basis is waarop gemeenten verder kunnen bouwen. Vanuit de jeugdgezondheidszorg worden in principe alle kinderen, op verschillende leeftijden, gezien en beschikt men over de specifieke deskundigheid en informatie die bij de toegang tot jeugdhulp van pas kan komen. Het is daarom van belang dat gemeenten bij de organisatie van de toegang de juiste verbindingen leggen. Daarbij gaat het om de verbinding met de JGZ, specifiek de jeugdarts die mag doorverwijzen naar jeugdhulp, maar bijvoorbeeld ook om de verbinding met de huisarts, het onderwijs en het gedwongen kader. Binnenkort ontvangt u een brief waarin de positionering van de GGD'en en de rol van de JGZ in het sociale domein besproken zal worden.

7 Gericht gemeenten benaderen voor ondersteuning

Kleinere gemeenten minder ver

Uit de Transitie-monitor Jeugd blijkt dat kleinere gemeenten in het algemeen vaker nee (rood) scoren dan de grote en middelgrote gemeenten. Ook geven deze gemeenten in de Transitie-monitor aan dat zij behoefte hebben aan (extra) ondersteuning. Daarnaast blijkt dat relatief veel kleinere gemeenten de Transitie-monitor helemaal niet hebben ingevuld. Dit zijn voor ons voldoende redenen om deze gemeenten actief te benaderen en extra inzet te plegen om deze gemeenten te ondersteunen. Ook de TSJ beveelt dit aan.

Tientallen (kleinere) gemeenten actief benaderd

Door de accountmanagers van het Transitiebureau Jeugd is al en wordt in de komende weken samen met het Ondersteuningsteam Decentralisaties contact opgenomen met de desbetreffende gemeenten om te bezien welke vorm van praktische ondersteuning nodig is. Ook met gemeenten die tot nu toe nog helemaal niet in beeld zijn zal contact worden opgenomen. In navolging van het advies van de TSJ, wordt waar nodig ook in gesprek gegaan met de regio om te bezien op welke wijze ondersteuning kan worden geboden vanuit de regio en/of een grote gemeente in de regio.

Wijze van ondersteunen

Ondersteunen is veelal maatwerk. Op basis van eerdere contacten met gemeenten weten we dat in een deel van de ondersteuningsbehoefte kan worden voorzien door de specifieke ondersteuningsprogramma's die de afgelopen periode zijn ingericht. Veel kleine gemeenten geven aan behoefte te hebben aan ondersteuning bij het inrichten van de toegang – vandaar ook de oprichting van het hierboven al toegelichte ondersteuningsprogramma Toegang voor deze groep gemeenten. Zijn er hele specifieke vragen dan zal de expertpool van het ondersteuningsteam worden ingezet. De expertpool kan zeer flexibel worden ingezet en bevat

een scala aan juridische, financiële, bestuurlijke en organisatorische expertise. Ook het ondersteuningsaanbod dat het Ministerie van BZK aanbiedt in het kader van de decentralisaties kan via deze weg worden ingezet.

Met deze extra en proactieve inzet verwachten wij dat we de (kleinere) gemeenten in de komende maanden goed kunnen ondersteunen, aansluitend op de eigen vragen en zonder hen daarbij in de weg te gaan staan.

8 Gedwongen kader

Uit de Transitie-monitor Jeugd van rijk en VNG blijkt ook dat op het gebied van het gedwongen kader het maken van afspraken tussen bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming en gemeenten gaande is, maar dat er in sommige regio's ook nog veel moet gebeuren. Daarbij constateert de TSJ dat de aansluiting tussen de toegang en het gedwongen kader nog lang niet altijd goed wordt geregeld. Dit is voor ons een serieus signaal.

Wij achten het van groot belang dat per 1 januari aanstaande de uitvoering van de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringmaatregelen goed wordt voortgezet, maar dat ook de aansluiting binnen een gemeente tot het gedwongen kader in orde is. De komende periode zullen wij dit nadrukkelijk onder de aandacht brengen bij gemeenten.

Zoals hierboven aangegeven zijn in alle 42 regio's afspraken gemaakt met de BJZ's. Voor veel regio's geldt dat de volgende stap is dat er ook inhoudelijke afspraken gemaakt worden tussen gemeenten en de gecertificeerde instellingen. Voor de afspraken tussen de Raad voor de Kinderbescherming en gemeenten geldt dat er op dit moment in zeven van 42 jeugdregio's conceptafspraken liggen. In sommige regio's zijn nog geen afspraken gemaakt. Hier zal de komende periode extra op worden ingezet. Desbetreffende gemeenten zullen, indien gewenst, hierbij ondersteund worden. De ambitie van de Raad voor de Kinderbescherming is dat voor oktober 2014 in alle clusters de conceptafspraken zijn gemaakt. De afgelopen periode zijn er daarnaast op landelijk niveau afspraken gemaakt tussen de politie en de VNG over het proces rond de zorgmeldingen van de politie. In de komende periode wordt ingezet op het concretiseren van deze afspraken in de regio's.

Aansluiting op CORV

Een ander belangrijk punt bij de implementatie van het gedwongen kader is de aansluiting op CORV. Voor de uitwisseling van formele berichten tussen gemeenten, gecertificeerde instellingen en justitiële organisaties is de aansluiting op CORV noodzakelijk. De VNG heeft eerder een implementatietraject met KING gestart om ervoor te zorgen dat gemeenten tijdig zijn aangesloten. Een terecht punt van de TSJ hierbij is dat gemeenten eerst de beleidsmatige keuze moeten maken welke taken zij gaan mandateren of zelf gaan uitvoeren rondom de aansluiting gedwongen kader op de toegangsfunctie binnen hun gemeente. Deze keuze bepaalt vervolgens de keuze voor aansluiting op CORV op informatiekundig gebied. Ook moeten gemeenten hun interne werkprocessen hierop aanpassen. Met de VNG zal worden bekeken waar het huidige implementatieproject VNG/KING aanpassing en opschaling behoeft zodat alle gemeenten per 1 januari aangesloten zijn op CORV.

Tot slot

Wij zijn de TSJ wederom erkentelijk voor het vele werk dat zij de afgelopen periode heeft verricht om tot deze rapportage te komen. De TSJ schrijft in haar rapport dat deze 4^e rapportage de laatste echte voortgangsrapportage richting 1 januari 2015 is geweest. Daarbij is het zo dat de taken van de TSJ op zullen gaan in de bredere transitiecommissie voor het sociale domein. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal u binnenkort per brief informeren over deze brede transitiecommissie.

Gemeenten zijn aan zet en zij moeten ook volop de ruimte houden om in het huidige tempo door te gaan. Wij ondersteunen gemeenten daarbij gericht en blijven ook de komende periode de vinger aan de pols houden: door actief contact op te nemen met (vooral kleinere) gemeenten, via de Transitiemonitor, via de ondersteuning in het land en via de signalen die bij de Transitie Autoriteit Jeugd binnenkomen.

Het is onze overtuiging dat wanneer gemeenten volop doorgaan op de weg die ze zijn ingeslagen de decentralisatie van de jeugdhulp op 1 januari 2015 verantwoord zal plaatsvinden.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,
F. Teeven

Stand van zaken uitvoering moties en toezeggingen**Motie Bergkamp / Ypma over overleg met de VNG over het behoud van specifieke kennis (Kamerstuk 31 839, nr. 300)**

Samen met de VNG is ingezet op zorgcontinuïteit en het behoud van cruciale infrastructuur – denk aan de RTA's, de inspanningen voor Jeugdzorg^{plus}, de inzet om specifieke functies van de BJZ's te behouden en de oprichting van de TAJ. Daarmee is uitvoering gegeven aan deze motie.

Motie Beuving over het inrichten van een meldpunt (Kamerstuk 33 684 N)***Koppeling met Motie Voortman / Ypma (Kamerstuk 31 839, nr. 302)***

Tijdens het algemeen overleg van 3 april 2014 in uw Kamer over de transitie van de jeugdhulp heeft de Staatssecretaris van VWS uw Kamer toegezegd u voor de zomer te informeren over de regionale monitoring vanuit cliëntenperspectief van de transitie jeugdhulp. Om deze regionale monitoring is verzocht bij motie van de leden Voortman/Ypma (Kamerstuk 31 839, nr. 302). Het voornemen is deze toezegging te verbinden met het meldpunt cliëntenperspectief, dat wij aankondigden in de brief aan uw Kamer van 4 maart jl. (in reactie op de derde rapportage van de TSJ) als één van de maatregelen voor een verantwoorde invoering van het nieuwe jeugdstelsel. De cliëntorganisaties LOC zeggenschap in Zorg/LCFJ, LPGGz, leder(in), Zorgbelang en Uwouderplatform hebben op basis van de motie Voortman/Ypma een voorstel opgesteld voor de regionale monitoring vanuit cliëntperspectief. Het voorstel van de samenwerkende cliëntorganisaties is, kort samengevat, als volgt.

- Cliëntorganisaties verzamelen signalen via bestaande lokale, regionale en nationale meldpunten en e-panels van cliëntorganisaties waar cliënten terecht kunnen met vragen en zorgen en het ophalen van informatie bij klachtencommissies, organisaties van vertrouwenswerk (AkJ, Zorgbelang) en cliëntenraden;
- Ze verzamelen aanvullende informatie op regionaal niveau d.m.v. interviews met cliënten en focusgroepen;
- De insteek is regionaal en de belangrijkste leveranciers van signalen zijn de regionale meldpunten. Men maakt bijvoorbeeld gebruik van regionale platforms, die op verschillende plaatsen worden opgericht door ouders. Ook wordt gebruik gemaakt van de cliëntnetwerken die aan het ontstaan zijn;
- Cliëntorganisaties brengen de bestaande en bruikbare meldpunten in kaart;
- Kinderen en ouders die de lokale meldpunten niet kunnen vinden, kunnen hun signalen melden bij een landelijk meldpunt dat de signalen doorsluis naar de juiste regio;
- De verzamelde informatie wordt verwerkt in een regionale signaleringsrapportage die regelmatig wordt aangeboden aan gemeenten en aan samenwerkingsverbanden van gemeenten waarna zij het kunnen bespreken met lokale cliëntvertegenwoordigers;
- De verzamelde informatie wordt verwerkt in een landelijke signaleringsrapportage die met enige regelmaat wordt besproken met VNG en VWS/VenJ uit de regio.

Aan de betrokken cliëntorganisaties is gevraagd hun voorstel verder uit te werken.

Daarnaast wil de Staatssecretaris van VWS een landelijk meldpunt inrichten rond de transitie van de jeugdhulp voor professionals en gemeenten. Het meldpunt voor professionals en gemeenten ontvangt vragen, signalen en suggesties over de gehele stelselwijziging. Ook

cliënten kunnen hun signalen aan dit meldpunt doorgeven. Meldingen van kinderen die tussen de wal en het schip dreigen te belanden en waarop directe actie nodig is, worden doorgeleid naar de betreffende gemeente. Men zal daarbij gewezen worden op de mogelijkheid om beroep te doen op onafhankelijk Vertrouwenswerk of cliëntondersteuning en de lokale/regionale cliëntondersteuner (vertrouwenswerk, MEE). De meldingen worden centraal geregistreerd, maar lokaal opgepakt. De signalen worden besproken door Rijk, gemeenten en veldpartijen. Ook de signalen die de Kinderombudsman verzamelt, worden hierbij betrokken evenals de signalen van MEE. De plaats en inrichting van dit meldpunt wordt samen met de VNG uitgewerkt.

Het meldpunt en de monitoring vanuit cliëntperspectief worden tot aan de wetsevaluatie in de lucht gehouden. Op basis van de wetsevaluatie kan besloten worden over eventuele continuering.

Motie Voortman over goede aansluiting tussen jeugd- en volwassenenzorg (Kamerstuk 31 839, nr. 303)

In zowel de Jeugdwet als de Zorgverzekeringswet is een passage opgenomen die voorschrijft dat gemeenten en verzekeraars zorgen voor deze aansluiting. Als de verzekeraar de betreffende behandeling bij dezelfde zorgaanbieder heeft ingekocht als de gemeente, dan kan de jeugdige in principe bij deze behandelaar blijven en zal de factuur vanaf de 18-jarige leeftijd naar de verzekeraar gaan in plaats van de gemeente. Als de verzekeraar dezelfde zorg bij een andere aanbieder heeft ingekocht, dan zal de jeugdige moeten overstappen naar deze behandelaar en zal zorginhoudelijke (gegevens)overdracht tussen behandelaren moeten plaatsvinden. De jeugdige kan bij de keuze voor een zorgverzekeraar meewegen welke behandelaren deze gecontracteerd heeft. Het is ook mogelijk dat de gemeente zorgaanbod heeft gecontracteerd dat niet in het basispakket zit. In dat geval is er sprake van «zorg die niet onder een ander wettelijk kader valt» en is de gemeente gehouden deze zorg tot het 23e jaar te continueren. In alle gevallen heeft de verzekeraar, om zijn zorgplicht te kunnen vervullen, bepaalde informatie over lopende zorgtrajecten nodig van de gemeente. VWS, ZN, VNG en GGZNL zijn momenteel in gesprek over de inhoud en de praktische uitwerking van deze informatieoverdracht. De uitkomst van deze afspraken wordt verwerkt in FAQ's die op korte termijn (maar uiterlijk voor het einde van dit jaar) op www.voordejeugd.nl te vinden zijn.

Motie Keijzer over overleg met zorgkantoren en zorgverzekeraars over vernieuwende zorgverleners en kleinschalige zorgprojecten (Kamerstuk 31 839, nr. 305).

In de bestuurlijke overleggen met de zorgverzekeraars is dit onderwerp enkele malen aan de orde geweest. De zorgverzekeraars hebben de inkoop van vernieuwende zorgverleners en kleinschalige zorgprojecten opgenomen in hun inkoopgids.

Motie Beuving over monitoring van kwaliteit en toegankelijkheid in relatie tot de financiële randvoorwaarden (Kamerstuk 33 684 M)

Het is belangrijk om te volgen wat de gevolgen zijn van de stelselwijziging voor de kwaliteit en de toegankelijkheid van de jeugdhulp. Het is daarom het voornemen om dit goed te volgen en om jaarlijks bij de jaarverantwoording een rapportage aan uw Kamer te sturen over de beschikbare en bestede middelen, het zorggebruik en de kwaliteit en toegankelijkheid. Dat zal onder andere gebaseerd worden op informatie van het CBS, de beleidsinformatie, het cliëntervaringsonderzoek, en rapportages van de inspecties. Omdat de stelselwijziging bij de jaarverantwoording van 2015 nog maar net is gestart, zal de rapportage in 2015 zeer beperkt zijn. Deze

rapportages zijn tijdelijk, tot aan de evaluatie. De opzet moet zoveel mogelijk aansluiten bij de opzet van de evaluatie.

Motie Van der Burg / Ypma over een set outcomecriteria (Kamerstuk 31 839, nr. 369)

De Tweede Kamer heeft op 10 juni jl. een brief ontvangen met daarin de set outcomecriteria en het verdere proces. Deze brief is besproken tijdens het AO van 11 juni jl.

Motie Van Nispen / Kooiman over een plan om jeugdhulpverleners van werk naar werk te helpen (Kamerstuk 31 839, nr. 370)

In aanvulling op hetgeen hierover is gezegd in bijgaande brief, ontvangt de Kamer in juli 2014 een overzicht van de stand van zaken van maatregelen op het terrein van de arbeidsmarkt in de zorg, inclusief de jeugdhulp.

Motie Ypma over expliciete aandacht voor transformatie in de ondersteuning (Kamerstuk 31 839, nr. 371)

In een bijeenkomst mei jl. van VNG, branche-organisaties, beroepsverenigingen, cliëntenorganisaties en de Staatssecretarissen van VWS en VenJ over de stelselwijziging is aandacht gevraagd om bij de vormgeving van de transitie steeds de transformatiedoelen voor ogen te houden. Ook bij de werkgroepvoorzitters van het implementatieprogramma van de VNG is hier aandacht voor gevraagd.

Motie Ypma/Voordewind over een familiegroepsplan (Kamerstuk 31 839, nr. 372)

Deze motie over de datum van inwerkingtreden van de bepaling over het netwerkberaad (familiegroepsplan) bij de start van een ondertoezichtstelling (ots) wordt in uitvoering genomen. Met ingang van 1 januari 2015 zal ook de bepaling over het netwerkberaad bij de start van een ots in werking treden. Zoals aangegeven in de brief van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van 30 januari 2014 aan uw Kamer zijn er door het NJI met betrekking tot het netwerkberaad risico's gesignaleerd. De uitvoering zal dan ook worden gevraagd extra alert te zijn op eventuele risico's voor het kind. Het kan voorkomen dat een netwerkberaad niet gehouden kan worden omdat de veiligheid van het kind in het geding is of wanneer het belang van het kind er om andere redenen niet mee gediend is. Dit zijn dan ook de wettelijke uitzonderingen op het recht van ouders om bij de start van een ots samen met het netwerk te werken aan een plan van aanpak voor de hulpverlening (netwerkberaad/familiegroepsplan).

Stand van zaken WODC-onderzoek netwerkberaad:

De instroom van zaken in het onderzoek verloopt langzamer dan aanvankelijk was ingeschat. Voor die trager verlopende instroom van zaken in het onderzoek zijn meerdere oorzaken:

- De gestage daling van het aantal ots-en;
- Er wordt één netwerkberaad gehouden in gezinsverband, terwijl in het betreffende gezin meerdere kinderen met een ots te maken kunnen hebben;
- Er is recent een bruikbaar plan gemaakt in het vrijwillig kader, er is desondanks een ots uitgesproken maar het netwerk is betrokken, geactiveerd, en het plan is ook nog bruikbaar;
- Mensen willen niet altijd meedoen aan onderzoek.

Bij het besluit om uitvoering te geven aan de motie van uw Kamer over de datum in werking treden is er dan ook tegelijkertijd voor gekozen om de onderzoekers iets meer ruimte te geven om zaken te laten instromen in het onderzoek, en zo het onderzoek ook daadwerkelijke een waardevolle bron van informatie over netwerkberaad bij de start van een ots te laten zijn. Omdat de instroomtermijn hierdoor iets wordt verlengd, zullen de

tussenmeting en nameting ook iets later worden gehouden. Het onderzoek kent als gevolg daarvan een beperkte uitloop. Het rapport zal in oktober 2015 door de onderzoekers worden opgeleverd, in plaats van in de zomer van 2015. Het onderzoek zal vervolgens voorzien van een beleidsreactie binnen drie maanden na oplevering aan uw Kamer worden aangeboden.

Motie Keijzer over het monitoren van grensgevallen (Kamerstuk 33 684, nr. 90)

De uitvoering van deze motie wordt opgepakt in samenhang met de uitvoering van de motie Beuving over monitoring van kwaliteit en toegankelijkheid in relatie tot de financiële randvoorwaarden.

Motie Ypma over het bevorderen van goede afspraken tussen gemeenten en zorgverzekeraars (Kamerstuk 33 684, nr. 98)

Aan deze motie is invulling gegeven door het maken van afspraken met VNG en ZN over het overdragen van de informatie rondom de zorginkoop. Eerste en Tweede Kamer zijn hierover per brief op 10 februari 2014 geïnformeerd. In deze brief is ook toegezegd daarbij de vinger aan de pols te houden en regelmatig gesprekken te voeren met de VNG over de voortgang.

Motie Bergkamp over transparantie in het aanbod (Kamerstuk 33 684, nr. 103)

Naar aanleiding van deze motie onderzoek ik op dit moment de mogelijkheid tot het opstellen van een openbaar register dan wel het uitbreiden van een bestaand register om zo een overzicht beschikbaar te stellen van het bestaande jeugdhulpaanbod. Indien mogelijk is mijn intentie daarbij ook informatie over de kwaliteit van de hulpverlening op te nemen.

Motie Keijzer/Kooiman over afspraken voor ondersteuning door landelijke of bovenregionaal werkende organisaties (Kamerstuk 33 750 XVI, nr. 63)

De VNG heeft conform de wens van de motie landelijke instrumenten ingesteld om de toegang tot en de continuïteit van zorg in dit type hulpaanbod te realiseren, waaronder een modelovereenkomst om de inkoop van deze instellingen door gemeenten te faciliteren. Ook door het Transitiebureau biedt hierbij ondersteunende handreikingen. In aanvulling daarop is er de TAJ. Daar waar het risico groot is dat instellingen en gemeenten de continuïteit van zorg niet realiseren zal de TAJ bijdragen aan een passende oplossing conform haar opdracht.

Toezegging over het informeren van de Kamer over de betrokkenheid van huisartsen (uit AO 27 juni 2013, Kamerstuk 31 839, nr. 310)

In de verschillende rapportage's aan de Kamer over de voortgang van de transitie van het jeugdstelsel is – weliswaar beperkt – aandacht besteed aan de positie van de huisartsen. De afstemming tussen gemeenten en huisartsen is van groot belang. De verantwoordelijkheid voor die samenwerking kan niet alleen bij gemeenten neergelegd worden. Ook de huisartsen hebben hierin een rol. Er zijn op dit gebied inmiddels verdere stappen gezet. De LHV en de VNG werken samen aan een aanvulling op de eerder gepubliceerde werkmap «Samen werken in de wijk». Deze aanvulling zal specifiek ingaan op de veranderingen door de Jeugdwet voor de relatie tussen huisarts en gemeente. Er zal aandacht zijn voor de rolverdeling, maar vooral ook voor gedeelde uitgangspunten, die de basis vormen voor de samenwerking tussen beide partijen. Desalniettemin zullen beide partijen elkaar nog meer moeten opzoeken om te komen tot duidelijke afspraken over samenwerking en het delen

van informatie. In de overleggen die de Staatssecretaris van VWS voert met de VNG en de LHV zal hij dit onderwerp agenderen en hen oproepen hun verantwoordelijkheid te nemen.

Toezegging over succesvolle voorbeelden samenhang jeugdhulp en passend onderwijs (uit AO 3 april jl.)

Hierover ontvangt uw Kamer binnenkort een gezamenlijke brief van de Minister van OCW en de Staatssecretaris van VWS.

Toezegging om de TK te informeren over het resultaat van het gesprek met het SCP, over de ontwikkeling van de invoering. Wijze van onderzoek zal in het verlengde liggen van wat SCP nu doet bij Wmo (tijdens de parlementaire behandeling van de Jeugdwet, Handelingen II 2013/14, nr. 12, item 32)

Het SCP is één van de onderzoekers voor het objectief verdeelmodel. In december zal het objectief verdeelmodel voor 2016 en verder bekend worden gemaakt. Daarbij hoort ook een toelichting op de wijze waarop naar de eindsituatie wordt toegewerkt (het ingroeimodel).

Toezegging om handleiding PGB (rijk i.s.m. PGB) zal de Kamer worden toegestuurd (tijdens de parlementaire behandeling van de Jeugdwet)

De handleiding voor gemeenten over PGB's is gepubliceerd op www.voordejeugd.nl

Toezegging om in gesprek te gaan met de VNG en de jeugdsector over de uitvoering van de sectorplannen in het licht van behoud van banen. Ik rapporteer hierover voor debat over de voortgang van de transitie (tijdens het VAO van 17 april jl., Handelingen II 2013/14, nr. 77, item 4).

Zie het antwoord bij de motie Van Nispen Kooiman over een plan om jeugdhulpverleners van werk naar werk te helpen (Kamerstuk 31 839, nr. 370).